

Universitätsbibliothek Wuppertal

Plutarchu Chairōneōs Ta Sōzomena Panta

Continens Vitas Parallelas Graecè & Latinè

Plutarchus

Francofurti, 1620

In Poplicolam annotationes

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1340)

monstrose perspicuum sane locum hunc peruertit, nescio quos ciues exportandis pecuniis constitutos, ab eoque officio eos quod Attice loqui nescirent, remotos somnians. Idem (quod minoris, non tamen nullius, est oscitantia) non animaduertit ubi versus Solonis, ubi verba Plutarchi essent: quod idem in Amiato desidero.

88. e. *Sed ubique cum Ephetis agat de rebus capitalibus*) Virorum octoginta, quorum nullus quinquagenario minor esset, concilium fuit, qui Athenis in Palladio, Prytaneo, Delphinio, & Phreatis de caede iudicabant. Sic dicti, quod ab his provocari non posset. Hæc fere Suidas. Iam quæ de Palladio & aliis iudiciis scitu digna habet in Atticis Pausanias, & quæ ex eo & aliis de isto & Ephetis annotavit lib. 1. Vlyssæ Eustathius, huc non ita quadrant: sicut neque is qui Constitut. nouella XCII. ἐφίπτις dicitur, quem Haloander iudicem appellationis reddidit.

89. b. *Qua puella opulenta orbæ gratiam facit*) Hæc enim simul significare videtur γυνὴ ἐπικληρος: atque ita exponit Suidas. Apud Aristotelem in Ethicis ad Nicomachum, simpliciter pro bene dotata sumitur vxore: ἐπίκληρος καὶ ἀρχουσίαν αἰ γυναικὲς ἐπικληροῦσσαι. libro 8. cap. 10. Est enim ἐπικληρος Athenis dicebatur ea ad quam solam omnis deuoluitur hæreditas, siue iam mortuis parentibus, siue alterius proles ius hæreditatis habentis spe spoliatis: id est, quæ omnino sit μοιοληροσύνη, siue iam, siue certo futura. Sic Plutarchus etiam de vxore Agididis, filia Gylippi, ἡ οὐσία μὲν γὰρ ἐπικληροῦσα, de hac vocabuli notione etiam Eustathius in VII. Iliadis. Legis ἀδελφὴ ἐπικληροῦσα mentio fit apud Aristophanis scholiastem in Auibis: sed quæ ad spurios referatur, non huc videatur quadrare. Certe appareret hunc locum ostendere, beneficio cuiusdam legis certis hominibus licuisse ducere παῖς ἐπικληροῦσα: sed quæ lex constitutione Solonis sit circumscripta eatenus ne naturæ repugnaret. Aliæ fuerunt ἐπικληροῦσα, orbæ & dotis indigæ, quas ducere proximi genere alia lege cogebantur. vnde Terentianus ex Apollodoro transcriptus Phormio, de quibus alio loco.

Ibid. e. *Quod si inuenem &c.*] Hæc confudit Lopus, interpolationibus puto falsis Græci libri seductus. Sane Plin. perdicem interea quæ omnino non pinguescant, numerat l. 11. c. 37. Quod autem ad præcedentem versiculum attinet, fateor me non nihil errasse. Is enim totus vna cum antecedente apud poetam, legitur in libello Plutarchi Εἰ πορροῦστέρα πολίτην πῶν. quod mihi tum demum in mentem venit quum typographo hæc traderem. Constat autem ex eo loco, non reprehendentis, ob contractas nuptias Philoætetam, sed à contrahendo (utpote senem) dehortantis verba esse. Leue hoc est, sed nolo esse Næuius: alii potius iis quæ multa inter tot labores, curas, occupationes, miserialque peccare potuimus, ignoscant. Reponant loco mei versiculi hæc verba, partem (ut est & in Græco) versus:

— *ecquid coniugium appetis miser?*

91. d. *Modum plantandi digess.* Vide Digest. fin. reg. lib. ultimo Cr.

Ibid. e. *Vnde non est semel illis fides abroganda*] Apud Lopus est, *Nullam esse iis fidem adhibendam*: nisi librarius errauit in eius versione exscribenda: omnino enim falsum est hoc, & verbis Plutarchi pugnat.

92. c. *Hic quum deserit mensis*] Homerus Vlyssæ lib. 14. & alibi. De ratione mensium, in fine annotationum aliquid dicam.

Ibid. e. *Ex quibus audiuisti (ut auctor est Plato) sermonem Atlanticum*] Locus est perelegans & prolixus, sub initium fere Timæi, Ad eum te remitto.

93. e. *Facile enim ipse ille poterat*] Hæc dum ad Cræsum retulit Lopus, quum liquido de Solone dicantur, quid cogitarit non video. Venuste res hæc narratur etiam apud Herodotum libro 1. ut notum est.

94. b. *Neque vilius suscipere felic.*] Aristot. Ethic. lib. 1. Cr.

Ibid. b. *Fabularum scriptor AEsopus*] λογοποιός. Lopus subito ex Apologorum scriptore historicum redegit. Et vero AEsopus ætate septem sapientum vixisse, vel aliunde, vel ex Plutarchi conuincio eorum didicisset. Sic apud Lucianum etiam in Icaromenippo ὁ λογοποιός citatur Ἀίσωπος. Iulianus quoque Apollonata in epistola quadam, Herodotum per ignominiam Θέρον λογοποιόν vocat, nugacem, & fabularum, non historiae, scriptorem. Alioquin haud me latet, Græcos sua historiarum volumina etiam λόγους inscripsisse, cuius rei exemplum, præter cætera, extat Polybianum. Sed quid hoc ad AEsopum? Sane etiam in Paulo noster λογοποιόν posuit pro Fabulas & falsos rumores spargere. & in Phocione λόγους pro fabula seu apologo ponitur, & in extremo Nicia, is qui de clade Siciliensi incerto autore nuntium retulerat tonlor, δόξας λογοποιός ἔειπεν, infortunium habuit.

Ibid. c. *Postquam vero acie à Cyro fuit demitt.*] Vide Val. Max. lib. 7. cap. 2. Cr.

95. d. *Nam vos lingua viri*] Pentameter est à Plutarcho omissus, ut & à Clemente, hos ipsos versus, 1. Strom, ponente: apposui autem sensus gratia: extat apud Stob.

Εἰς ἔργον δ' ὄδον γινώσκον βλεπέτω.

96. b. *Rogantibusque quare fretus adeo loqueretur temere.*] ἀπονοεῖται. Ita notum est ἀπνοεῖται esse Extremam & quasi insanam audaciam, ut desidiam à Lapo hic subditam, admodum mirer. Sic paulo post πηρωθέντα vertit, *Qui oculos amississet*: quasi vero id sit πηρός, & nemo πηρωθείς nisi excæcatus.

Ibid. d. *De Atlantico sermone*] Vide Platonem quo dixi loco: & lege eiusdē librum qui Critias seu Atlanticus inscribitur. Meminit Plutarchus in libello quo ostēdit, secundū Epicuri doctrinā nō licere suauiter viuere: quo loco de historiarū tradit oblectatione, testaturq; non esse perfectū eam librum.

Ibid. e. *Templum Iouis Olympi*] Ολυμπιον. Vide præter alios Plin. lib. 36. c. 6.

IN PLVT. POPLICOLAM ANNOTATIONES GVIL.

Xylandri & Herm. Cruferii interpretum.

De huius ætate annotare, nihil est necesse: quum notissimum sit tempus quo, regibus exactis, Romæ consules institutum fuit præesse.

97. b. *Cum tali viro nos Solone comparamus Poplicolam*] Cur Poplicolam potius quam (ut vulgo legunt) Publicolam scripserim, nihil attinet dicere: estque iam ante à Sigonio demonstratum. De quo autem hinc Valerio loquitur Plutarchus, ei Volesus prænomen fuit: & eorum trium Sabinorum qui totius gentis clarissimi cum Tatio rege Romam commigrarunt, primus nomina: ut à Dionysio lib. 2. De genere Poplicolæ vide Liu. lib. 1. & Dionys. lib. 2.

Ibid. d. *Brutus consilium confociant cum Valerio*] Itidem Val. Max. lib. 4. c. 4. scribit, Valerium Bruti in regibus eiicendis socium fuisse. Cr.

98. a. *Legati venerunt à Tarquinio*] Prima Tarquinii legatio de regno recuperando. Liuius lib. 2. Dec. 1. Cr.

Ibid. d. *Aquiliorum, in qua tres senatores, & Vitelliorum, in qua duo erant*] Xyl. vertit, *Aquiliorum & Vitelliorum, ex hac duobus, ex illa tribus consiliis sociis sibi adscitis*: annotatq; Lopus duas aut tres domos corruptas habet. Fateor sane me ambigere: est enim in Græco τρεῖς ἔχοντας βουλευτάς: & ἔχοντας stare non potest, ἔχοντας vel ἔχοντα potest. Posterius hunc sensum dabit: duos in Aquilia, tres in Vitellia senatores familia fuisse, idque non improbo. nam aliter βουλευτής pro conspirante explicandū est, haud scio quam commode: sed sensum vt cunq; expressi.

99. d. *Brutus ut cunq; fil.*] Val. Max. lib. 5. cap. 8. Cr.

100. d. *Aliis libertis sero diuque post per ambitionem popularem Appius suffragii ferendi ius dicitur*] Imo etiam in senatū Libertinos recepit. Vide Liuium ad finem noni. & Diodorum lib. 20. vbi de Appii Claudii Cæci censura loquitur.

101. a. *Insula ea nunc in urbe sacra est*] Dionys. lib. 5. expressus Aesculapio sacram tradit. Historia est lib. Liuii 2. apud Valer. lib. 1. c. De miraculis. Meminit & Plinius lib. 29. cap. 1. & Festus lib. 9. in Insula. Quod autem Latine Media inter duos pontes vocetur, non memini me vtquam legere alibi. Insulam omnes vocant, vt videantur hæc verba periphraſis insulæ esse, non diuersa appellatio.

Ibid. b. *Quorum alterum Arsiam sylvam*] X. vertit, *Quorum alterius Versus lucus*. Sicq; annotat: Ὀδρῶν ἄλλος. apud Liuium quidem lib. 2. hoc ipsum describentem, & apud Valerium lib. 1. cap. 8. Arsia sylvia legitur, quos Lopus est sequutus. ex Dionysio nihil colligere possum, qui eam pugnam in Vinio prato ad Horati cuiusdam herois lucum factam scribit.

Ibid. d. *Ex eo ingentem vocem editam*] Valer. Max. l. 1. c. 8. Cr. 102. e. *Diruit domum*] Val. Max. l. 4. c. 1. Cr.

104. a. *Ad portam quam nunc Ratumenam vocant.*] Sic & Plinius habet l. 8. ca. 42. hoc factum commemorans: & Sext. Pompeius lib. 16.

Ib. *Quo facto Veientes obstupescunt*] Eutrop. l. 1. De G. R. Cr.

Ib. b. *Id Tarquinium eius qui nouerat filius vel nepos extruxit*] Non otiose hoc dixit. Nam & Liuius fatetur dubitari, filiusne (vt ipse putat) an vero nepos Prisci Superbus fuerit. Posterius

ostendit multis rationibus Dionysius Halicarn. lib. 4.

Ibid. e. *Incendium bellis civilibus absumpsit*] Appian. Belli-
ciu. l. 1. Cr.

105. a. *Columnae sunt ex marmore Pentelico excisa quadrato*]
Πεντα, Peatele, pagus est Atticæ, ut docet Stephanus. Pausa-
nias lib. 1. Descript. Græciæ, demonstrat esse montem Atticæ
Pentelicum, ubi sint lapicidinae. Huius lapidis etiam Cic. ad
Atticum meminit lib. 1. de Herms Pentelicis. Id propter La-
pum, & eius correctorem annotati.

Ibid. b. *Epicharmi dictum*] De Epicharmo Diogenes Laert.
lib. 5. & Suidas. Cr.

Ib. c. *Claram Porphenam*] Liuius habet Lartē, id est regē. Cr.

Ibid. d. *Oppidum Sigliuriam imminente iam eo condidit*] Sic
quidem est in Græco: sed non video quid sit Sigliuria. Suspi-
cor Signiam fuisse scribendum. Non quidem nescio, Tarqui-
nium Superbum eius coloniam autorem à Latio poni: sed po-
tuit vel alios autores sequutus fuisse Plutar. vel ea colonia tū
instaurari, vel augeri & corroborari à Poplicola. Equidem ad
annuum (ut ego & plerique numeramus) V. C. cclix. hoc est
decimotertio post anno, Liuius scribit Signiam coloniam
quam rex Tarquinius deduxerat, suppleto numero colono-
rum iterum deductam esse. Apud Dionysium Συγκληρον (Syn-
cerium) deducta colonia legitur. praesidi causa, contra Lati-
nos & Hernicos in secundo Poplicolæ consulatu.

Ibid. e. *Herminius & Lucretius*] Xyl. vertit, *Herminius &*
Lartius. ac annotat: Malui Lartium, quam Lucretium, Lini-
& Dionysium sequens: & videbatur esse menda, inculcato
Lucretii nomine.

106. a. *Factum C. Mutii*] Valer. Max. lib. 3. c. 3. Cr.

107. a. De Clælia & virginum Romanarum audacia, Va-
ler. Max. lib. 3. c. 2. Cr.

Ib. e. *Et quum fores illius seculi &c.* Videtur Plin. c. 15. li. 36.
108. a. *Appius Clausus*] Xyl. itidem sic habet, de eo sic feti-
bens in Annot. Αππιος. Hoc reliqui perspicuitatis causa: quia
is est autor gentis Appiæ. Alioquin Sigonio nihil repugno,
qui in Annotationibus Liuianis Actium (Actium ego malim,
Αχιον) legendum docet. Ex Clausis autem Clausios, qui dein-
de Claudii dicti sunt, ortos patet. Vide Dec. r. l. 2.

Ib. d. *Ne persequantur illas ab Romanis iniurias*] ἡ δὲ δὴ
δὴν Πωμαίους ὠνεύεισιν. Lupus hoc mendo seductus, nullum
sensum ioci extulit. Est autem legendum, id quod facile appa-
ret, Πωμαίους accusandi, non datiuo, casu.

Ibid. e. *Posthumus Albus*] Balbus est in Græco, Βάλβος: sed
cognomen ego non esse hoc Posthumia gentis puto. Post-
humios autem Albos cognomento fuisse, notum est & tri-
tum. Posthumius porro scribere malo, etymologiamque se-
qui quam Græcos libros.

109. e. *Poplicole, Messale, Valerii*] Xyl. vertit, *Praclarissima*
adhuc prosapia, Poplicolarum, Messalarum, aliorumque Vale-
riorum. annotatque: Καὶ Θυαλίελοι. Sed ego mendum esse di-
co, nisi legas καὶ ἄλλοι Ουαλίελοι. Valerii enim, gentis est nomen,
neque inter familiarum cognomina reponi potest. Sin ira ut
puto legatur, nihil erit incommodi: intelligentur enim reli-
quæ Valeriorum, quæ hic non recensentur, familia: ut Maxi-
mi, ut Coruini, ut Potiti, ut Flacci, ut Latiini, & cetera siquæ
sunt.

IN PLVT. THEMISTOCLEM ANNOTATIONES
Guil. Xylandri & Herm. Cruferii, interpretum.

Themistoclem floruisse olympiade LXXV. quum apud Sa-
laminam Persarum regem nobili illa naumachia vicit,
notissimum est eam aliunde, tum ex libri XI. Diodori Siculi
initio. Et, si eum sequi omnino volumus, incidit hoc in an-
num V. C. cclxviii. Consules enim nominat Sp. Cassium, &
Proculum Verginium. Secundum alios, incidit in annum V.
C. cclxxii. & consules K. Fabium, Sp. Furium, cum quibus
facit Gellius cap. vlt. libri 17. qui quarto post pugnam Salami-
niam anno, trecentos istos Fabios ad Cremeram à Veienti-
bus casos affirmat. Sane M. Tullius in Latio & Bruto (qui-
bus locis Themistoclem cum Coriolano componi) demon-
strat bellum Volscum Coriolani à Persico hoc Themistoclis
non multum abfuisse, & hunc viginti post C. Marcii exilium
annis eandem fortunam expertum. quos locos lectori per-
spiciendos.

110. f. *Abrotanum sum Thressa quidem*] Epigramma est, id
quod Lupus non animaduertit. Priorem versum ἐκ Αθηνῶν,
apud quem li. 13. ex Amphicratis De vitis illustribus commē-
tatio citatur hoc epigramma, ira legendum patet: Αἰθροῦτον
Θρήσσα γυνή τις, ἀμα &c. Sane Amilius Probus, vel quicumq;
libri eius autor est qui de excellentium imperatorum vita scri-
ptus ad Atticum circumfertur, patrē Themistoclis generosum,
matrem Acarnanā facit: seu Halicarnassiam, ut quidam legūt.

Ibid. d. *Quapropter quum nothi in Cynosarges conuenirent*]
ωνυπύλου. quod vocabulum videri potest fortassis innuere,
eos sacrificandi causa eo conuenisse. Nam & gymnasium fuit
Cynosarges, & templum Herculis, & lucus ei circumiectus:
ut etiam Liuius lib. 31. testatur. Suidas quidem ibi exercitatos
fuisse scabit, id que etiam Plutarchus videtur sensisse.

112. e. *Quod pariter aduersus duces suos gerat se populus, quum*
fructum ultra ex eis non capiat.] Xyl. vertit, *Innuentem eundem*
esse populi animum in oratores, ubi inuites si esse coepissent. Atque
hæc in hunc locum annotat: Oratores & hic & alibi sæpe vo-
co quos Græci δημαγωγοί: hoc est, eos qui in republica versan-
tur, & orationibus suis populū suadendo dissuadendoue tra-
hunt. Non fallit me, esse qui eo nomine etiam Etasium Ro-
terodamum reprehenderint, quod ita vertisset: qua de re ali-
bi dicam. Neque ego nunc me Gellii autoritate tueor, quæ
non vbi que v. let: & fortassis vbi de latinitate disputatur, ni-
hil nisi propter alios. Is libro 3. c. 13. δημαγωγόν oratorem in re-
publica transfert. Ipsum vocabulum quid significet, notum
est. Est enim δημαγωγός, si verbum de verbo reddas, Populum
trahere siue ducere, id nulla realia quam dicendo, hoc est o-
ratione, magis fieri notum est. Iam Cicero præclare disputat,
totam oratoriam civilis rationis partem, & quidem magnam,
esse: ut iam non in scholis aliquis desidens sophista, puerisque
præcepta artis dicendi tradens thesor, aliquando oratoris no-

mine intelligi debeat, sed is qui graulibus de rebus, adeoque
publicis, differat. Etenim oratores quoque dicuntur qui alias
legati: hoc est qui reipub. nomine de pace, bello, alii ve gra-
uibus rebus tractandis mittuntur: neque hoc apud Virgil.
modo, aliosve poetas, sed apud summum oratorem Cicerone-
nem: uti de Fabricio ad Pyrrhum missio: & secundo De legi-
bus, de fecialibus, atque alibi. Tribuni quoque plebis δημα-
γωγοί Plutarcho & aliis crebro dicuntur, non alia de causa
quam quod orationibus suis populum ducerent quo vellent:
quarum exempla postulare nemo nisi ineruditus debet. Ut
mirum videri aut absurdum minime debeat, si eos qui in re-
pub. versantur, à præcipuo instrumento Oratores dicamus.
(nam Gellianum illud in repub. vbi que addere, parum sci-
tum erat: & alioquin ex circumstantiis facile intelligitur)
Quod qui reprehendunt, aut non legerunt, aut non intelle-
xerunt, illud apud Ciceronem Nauianum, vbi reipublicæ
tam cito amissæ causas percontanti, inter alia sic responsum
fuit: Proueniebant oratores noui, stulti, adolescentuli. Quid
quod ῥήτωρ nonnunquam eo modo ponitur ut δημαγωγός in-
telligatur, non in scholis declamans aut docens, sed in foro
& concione populo suadens aut dissuadens. Sic certe Plutar-
chus ipse, cum alibi, tum in Pericle: ἦν δὲ ὅτε Θεοκρίδῳ ῥητόρων
καταβολήτων τῶ Περικλοῦς, &c. Sed satis hæc: sciolis tamen qui-
buldam occurrendum fuit, & monendi rudiores.

113. a. *Stesilaum Cea oriundum*] Xyl. vertit, *Stesilaum Teiæ*.
Sicq; annotat. Cur Lupus *Stesilaum Chiam* verterit, ipse vide-
rit. Vel ex Aristida vita intellexisset, maris hoc esse nomen.
Τεῖος est in Græco: leg. Τεῖος, vel Τεῖος. est enim à Teo nobili Asiæ
vrbe deductū gentile. Τεῖος, Teus, Paphlagoniæ vrbs, Tianum
facit, ut Cios Cianum. Stephanus autor, & confirmat exem-
pla quæ huc adferre non est opus. Idem infra Simonidi acci-
dit, non Cio Phrygiæ vrbe, sed Ceo insula, æquali prope spa-
tio à Sunio Atticæ & Eubœæ distante, oriundo: hoc est Ceo
vel Ceio, non Ciano. Sane in Aristida Στοιχείως hic ex eodem
Aristonne Κεῖος, appellatur, hoc est Ceus, non Teius. Vtrum
rectius hic an ibi legatur, difficile est pronuntiare. Cæterum
Lapi errorem etiam in qui magni nominis Onomasticon edi-
derunt, sequuti sunt: & de muliere acceperunt atque expo-
suerunt quæ de mare Plutarchus (eum interim testem citant)
scribit. Quid est, si hoc non est, fumos vendere?

Ibid. c. *Ac primum vestigal Laureoticum*] Λαυρεωτικόν. Sic et-
iam est in Nicia. Et Paulanias initio Atticorum, Lauritum lo-
cum maritimum Atticæ inter Sunium & Peiræcum vidit, vbi
argentifodina Atheniensibus fuerint: Λαυρεῖον. Thucydides li-
bro 2. Λαυρεῖον in ora maritima ἰσθμῶν ἰνδίκαι (ἢ τῆ ἀποδότησιν
καλλυμένων) vbi argentariæ essent Atheniensibus secturæ. Suid.
Λαυρεῖον scripsit, quo mudo & apud Ptolemaem legitur in huius e-